

Małgorzata Kochańska

KOMUNIKAT Z BADAŃ - BEZPIECZNA SZKOŁA

Wstęp

Celem artykułu jest przedstawienie wybranych wyników badań poświęconych bezpieczeństwu pracy w placówkach oświatowych po zakończeniu Rządowego Programu „Bezpieczna przyjazna szkoła” 2008-2013.

Polska szkoła stoi przed poważnym wyzwaniem, nie tylko uwspółcześnienia procesów nauczania ale przede wszystkim zachowania jej bezpieczeństwa. Poniższy tekst jest próbą dopowiedzi na rozwiązanie tego problemu i stanowi część pracy badawczej Autorki.

1. Przedmiot badań

1.1. Podmiot badań

Według portalu edubaza.pl w województwie pomorskim jest 705 placówek oświatowych publicznych i niepublicznych. W badaniu uczestniczyło 78 placówek oświatowych, co stanowi ok. 11% wszystkich jednostek edukacyjnych w Regionie.

Ankiety przeprowadzono wśród przedstawicieli nauczycieli i kadry kierowniczej.

W badaniu wzięło udział:

- a) 24 przedstawicieli kadry kierowniczej,
- b) 17 pracowników administracyjnych,
- c) 35 nauczycieli/nauczycielek
- d) 2 osoby nie zakwalifikowały siebie, do żadnej z ww. grup.

1.2. Zakres badań

W ramach wieloletniego Programu Rządowego na lata 2008 – 2013 „Bezpieczna przyjazna szkoła” rok szkolny 2012/2013 został ogłoszony rokiem „Bezpiecznej Szkoły”. Ministerstwo Edukacji Narodowej wyszczególniło mapę dwóch obszarów, w których podjęto odpowiednie działania. Są to: „Dbamy o bezpieczne otoczenie ucznia” oraz „Dbamy o bezpieczne zachowanie ucznia”.

W przedmiotowym badaniu przeprowadzonym w trakcie trwania roku szkolnego 2013/2014 zostały objęte te dwa obszary bezpieczeństwa w szkole.

1.3. Metoda badań

W celu pozyskania informacji na temat bezpieczeństwa w pomorskich placówkach oświatowych wykorzystano kwestionariusz pytań zamkniętych, zawierający 8 pytań i metryczkę.

2. Założenia

Rządowy Program „Bezpieczna Przyjazna Szkoła” jest propozycją do realizacji dla autonomicznych szkół i placówek oświatowych. Każda ze szkół uczestnicząca w Projekcie mogła korzystać ze wsparcia w ramach przygotowanych ofert, takich jak: „Wspieranie

pracy wychowawców klas - bezpieczna szkoła" oraz „Postawy uczniowskie - Jak je kształtować?”.

Autorka poprzez przeprowadzone badanie chciała uzyskać informacje w jaki sposób pomorskie szkoły włączyły się do Projektu oraz w jaki sposób i jakimi metodami, osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo podopiecznych chcą to uzyskać.

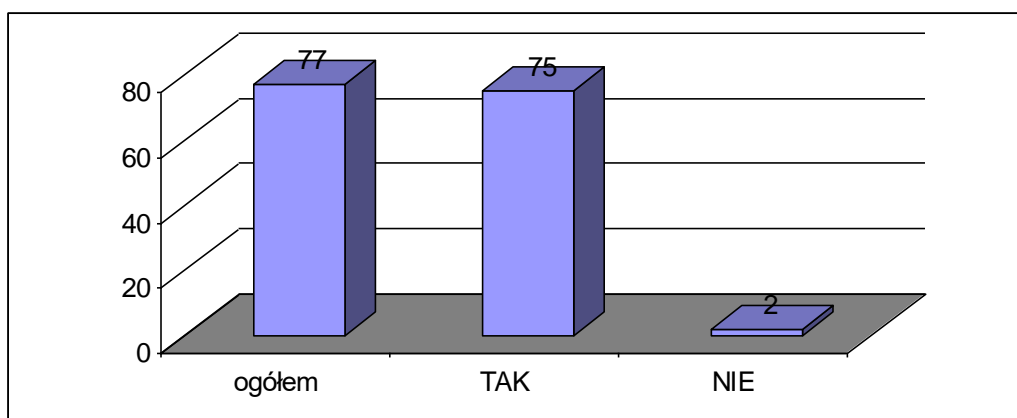
3. Wyniki

Poniżej prezentowane są niektóre, wybrane przez Autorkę zagadnienia z przeprowadzonego badania ankietowego.

3.1. Czy Pan/Pani ocenia swoje miejsce pracy jako bezpieczne?

Jak należało się spodziewać, aż 75 ankietowanych zakresliło odpowiedź: TAK, tylko (czy aż) 2 osoby wybrało odpowiedź: NIE. Jedna osoba nie udzieliła w tym pytaniu odpowiedzi.

Dane graficzne prezentowane są na rysunku nr 1

Rysunek 1 Odpowiedź na pytanie 1: Czy Pan/Pani ocenia swoje miejsce pracy jako bezpieczne?

Uzyskany wynik jest potwierdzeniem, że w dalszym ciągu nie podjęto wszystkich działań w celu zapobiegania przemocy oraz wypadkom i nie ograniczono negatywnych skutków oddziaływania zidentyfikowanych zagrożeń, występujących w tym środowisku pracy. Szkoła bowiem jest miejscem pracy zarówno dla uczniów i osób dorosłych: od kadry dydaktycznej – nauczycieli, poprzez kadrę zarządzającą po pracowników tzw. obsługi (administracyjnej i zaplecza technicznego).

Oczywiście, że nie ma środowisk pracy wolnych od zagrożeń, a tym samym skutków ich oddziaływania objawiających się jako zdarzenia wypadkowe (i choroby zawodowe), ale w tym przypadku opisujemy miejsce przebywania osób niepełnoletnich, którym My dorośli mamy obowiązek zapewnić nie tylko warunki do kształtowania umiejętności, zdobywania nowej wiedzy, ale przede wszystkim mamy otoczyć ich opieką i stworzyć im bezpieczne warunki pobytu.

Każda odpowiedź negatywna na tak postawione pytanie jest właśnie sygnałem niespełnienia tego ustawowego

1

i moralnego obowiązku wobec dzieci i młodzieży.

3.2. Czy w ciągu ostatnich trzech lat uległ Pan/Pani zdarzeniu wypadkowemu?

Celem badawczym tego pytania było uzyskanie potwierdzenia, że ta gałąź gospodarki narodowej nie jest kwalifikowana jako najbardziej niebezpieczna, grożąca pracującym w tej branży pracownikom urazami, skutkującymi uszczerbkami na zdrowiu.

Według GUS wypadków przy pracy w roku 2012 odnotowano:

- a) ogółem – 91 000,
- b) w tym, śmiertelnych – 404,
- c) ciężkich – 703,
- d) lekkich – 96 115.

Według Centrum Informatycznego Edukacji pracującego na potrzeby Ministerstwa Edukacji Narodowej, (stan 30.09.2012) wypadków uczniów zarejestrowano:

- a) ogółem – 73 571,
- b) w tym, śmiertelnych – 51,
- c) ciężkich – 297,
- d) lekkich. – 73 223.

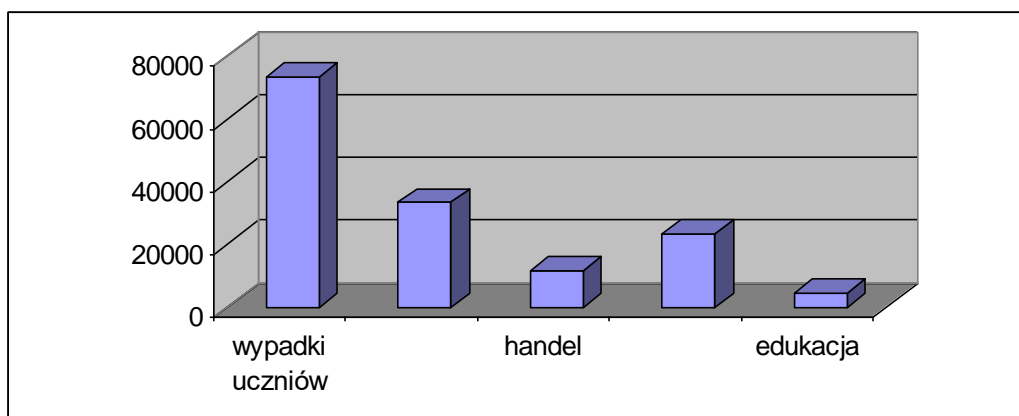
Dla porównania występowania zdarzeń wypadkowych, dane powyższe ujęto w tabeli nr 1:

Gospodarka Narodowa			Placówki oświatowe		
ogółem	śmiertelne	ciężkie	ogółem	śmiertelne	ciężkie
91 000	404	703	73 571	51	297

Źródło: Opracowanie własne.

Skala zdarzeń wypadkowych z udziałem dzieci i młodzieży jest w dalszym ciągu imponująca: wypadków w szkołach jest tylko o 20% mniej niż w gospodarce narodowej!

I tak w branży przemysłowej zdarzeń wypadkowych odnotowano 33 431, w handlu: 11 703 a w budownictwie 9 222 zdarzenia, a w edukacji 4.641.

Rysunek 2 Wypadki uczniów w zestawieniu z wypadkami w wybranych działach gospodarki narodowej.

Dane ankiety potwierdzają, że pracownicy zatrudnieni w edukacji nie stanowią licznej grupy poszkodowanych, stanowią ok. 5% wszystkich wypadków jakie miały miejsce w 2012 roku w gospodarce narodowej.

3.3. Czy był/a Pan/Pani świadkiem zdarzenia wypadkowego podopiecznego/ucznia?

W próbie losowej – niereprezentatywnej dla środowiska, respondenci odpowiedzieli na to pytanie w następujący sposób:

- a) TAK: 17 os.
- b) NIE: 58 os.
- c) Nie wiem: 2 os.

Wynik ten, nie oznacza jednak, że w województwie pomorskim problem wypadków uczniów nie istnieje, lub jest marginalny.

Należy brać także pod uwagę inny aspekt tego problemu, a mianowicie, na co zwracają również uwagę publicyści, że wiele zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży nie jest zgłaszanych.

Rodzice często są przekonani o „winie” swojego dziecka, przypisując, to cechom charakteru oraz wiekowi i nieodpowiedniemu stanowi emocjonalnemu związanemu z okresem dojrzewania psychicznego i fizycznego ofiary wypadku. Jednak także nie chcą bezpośrednio oskarżać szkoły czy nauczyciela za brak odpowiedniego nadzoru nad dziećmi, w obawie przed „odwetem” w postaci zaniżonych ocen itp.. Można zauważyć, że wokół polskiej szkoły istnieje swoista „zmowa milczenia” w kwestiach relacji uczeń – szkoła – rodzice.

3.5. Które z niżej wymienionych miejsc Pani/Pana zdaniem są niebezpieczne (proszę o uszeregowanie wg od 1 jako najmniej do 6 jako najbardziej niebezpieczne)?

Tutaj wytypowano 10 stref (również występujących w Rządowym Programie) w celu oznaczenia tzw. „czerwonego obszaru” miejsc najbardziej niebezpiecznych w szkołach i placówkach oświatowych.

Wyodrębniono strefy:

- 1) boiska,
- 2) korytarzy,
- 3) sal lekcyjnych,
- 4) warsztatów,
- 5) klatek schodowych,
- 6) sal gimnastycznych,
- 7) stołówek,
- 8) laboratoriów/pracowni specjalistycznych,
- 9) świetlic,
- 10) wycieczek.

Obszary te zostały wyznaczone na podstawie obserwacji oraz identyfikacji zagrożeń występujących, w tym środowisku.

Uzyskane odpowiedzi ilustruje tabela nr 2:

Lp.	Miejsce występowania zagrożenia wypadkowego	1 najmniej	2	3	4	5	6 Najbardziej wg CIE	
1	boisko	8	4	4	11	17	19	13325
2	korytarz	2	13	12	16	9	10	12623
3	sala lekcyjna	31	4	4	1	-	2	3515
4	warsztat	-	1	5	10	6	9	
5	klatka schodowa	4	5	13	15	6	7	
6	sala gimnastyczna	3	9	12	12	10	16	35802
7	stołówka	7	9	8	-	7	2	
8	Laboratorium/pracownię specjalistyczną	4	7	5	2	8	9	316
9	świetlica	7	13	6	3	-	2	
10	wycieczki	6	8	7	6	14	10	

Zródło: Opracowanie własne.

Udzielenie odpowiedzi na tak zadane pytanie przyniosło respondentom dość dużo problemów. U ankietowanych nie występują stołówki, warsztaty, pracownie specjalistyczne czy też boiska. Stąd wyniki w poszczególnych sekcjach uzyskane wyniki nie dają sumy zebranych ankiet, czyli 78 odpowiedzi.

Jednak i tak można wyodrębnić następujące strefy najbardziej zagrożonych miejsc w szkołach i placówkach oświatowych:

Należą do nich:

- 1) boiska,
- 2) sale gimnastyczne,
- 3) wycieczki
- 4) korytarze.

Są to miejsca aktywności dzieci i młodzieży pod mniejszym nadzorem ze strony opiekunów. Zgodnie z rozporządzeniem MEN

2

uczniowie przerwy spędzają pod nadzorem nauczyciela, co oznacza, że na jednego pracownika przypada kilka oddziałów szkolnych jednocześnie oraz na terenie rozproszonym i powierzchniowo większym niż izba lekcyjna.

Podobne wyniki prezentuje Ministerstwo Edukacji Narodowej na stronach Centrum Informatycznego Edukacji (CIE), która po zakończeniu każdego roku szkolnego w ramach Systemu Informacji Oświatowej (SIO) pozyskuje swoje dane.

I tak wyniki te wskazują, że do najbardziej niebezpiecznych miejsc, gdzie dochodzi najczęściej do zdarzeń wypadkowych, to:

- sale gimnastyczne, około 50% odnotowanych zdarzeń,
- korytarze, klatki schodowe, boiska szkolne, place gier i zabaw, to ok. 30% wypadków uczniów i podopiecznych.

Uzyskane w badaniu ankietowym dane nie odbiegają od wyników krajowych.

3.6. Czy w Pana/Pani szkole/placówce wprowadzono w celu zwiększenia bezpieczeństwa:

- **monitoring przemysłowy,**
- **zatrudniono Agencję Ochrony,**
- **zatrudniono pracownika z uprawnieniami,**
- **wprowadzono system zarządzania bezpieczeństwem,**
- **inne jakie?**

Pytanie to dotyczy technicznych rozwiązań jakie pracodawca lub organ prowadzący daną szkołę czy placówkę oświatową mógł zastosować w celu eliminacji i/lub ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń w swoim środowisku pracy.

Warto zauważyć, że Rządowy Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” przewidywał i przewiduje również, w tym roku szkolnym środki finansowe na ten cel.

	TAK	NIE
Monitoring przemysłowy	46	29
Agencja Ochrony	14	64
Pracownik z uprawnieniami	3	75
System zarządzania Bezpieczeństwem	3*	75
Inne:	12	66

Źródło: Opracowanie własne.

Respondenci wskazali jako „inne”: montaż domofonów, wizjerów, kamer (?), identyfikatorów oraz kart magnetycznych.

Wszystkie wymienione środki techniczne mają za cel utrudnienie wejścia na teren szkoły czy placówki oświatowej osób innych niż: uczniowie, ich rodzeństwo, rodzice lub opiekunowie, pracownicy szkoły lub placówki.

Tak jakby jednym źródłem zagrożenia były osoby z zewnątrz!

Ze statystyk wynika, że sprawcami przemocy są osoby znane i najbliższe ofierze. W środowisku szkolnym są to nauczyciele, koledzy, pracownicy szkoły, ksiądz.

W gospodarce narodowej skuteczną metodą ograniczania i/lub eliminowania zagrożeń występujących w środowisku pracy jest wprowadzenie m.in.: systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Przeprowadzone przez Autorkę wywiady z wiodącymi na rynku organizacjami wprowadzającymi tego typu rozwiązania (DNV obecnie DNV GL, Biuro SYSTEM spółka jawna, PCBC, BVQ, CIOP-PIB), żaden z ich przedstawicieli, współpracowników - audytorów nie potrafiło wymienić szkoły bądź placówki oświatowej posiadającej taki certyfikat. Szkoły lub placówki oświatowe niepubliczne występują raczej o poświadczenia jakości oferowanych usług, czyli wg ISO 9001, ale i w przypadku tej Normy były wątpliwości, czy wśród organizacji posiadających ten system znajdują się szkoły czy placówki oświatowe.

Skąd więc w woj. pomorskim aż 3 wskazania na wprowadzenie tego systemu? Po wnikliwych analizach i dotarciach do respondentów okazało się, że wprowadzony system, to: „Klub Bezpiecznego Puchatka”, prowadzony przez firmę Maspex (jednego z największych producentów produktów spożywczych w Europie Środkowo – Wschodniej) pod patronatem Kuratoriów Oświaty, Komendy Głównej Policji oraz Biura Prewencji i Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji i jest *„(...) programem edukacyjnym, który wpisuje się w szczytną inicjatywę poprawienia bezpieczeństwa najmłodszych uczniów klas podstawowych. W ramach programu ... materiały edukacyjne wraz ze scenariuszami lekcyjnymi, które zostały opracowane przez nauczycieli – metodyków przy współpracy ze specjalistami”*

3

W roku 2008 Autorka przeprowadziła wśród pomorskich szkół i placówek badanie kultury bezpieczeństwa pracy przy wykorzystaniu Kwestionariusza dr Małgorzaty Mielcarek z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie (CIOP-PIB).

Jednym z elementów kultury bezpieczeństwa w przedsiębiorstwach (a szkoła i placówka oświatowa jest takim zakładem pracy) jest system szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny oraz postawa kierownictwa i pracowników wobec bhp. Otóż w wyniku tamtych badań okazało się, że organizacja szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy jest najgorzej postrzegana i nie przynosi oczekiwanych efektów w postaci wzrostu świadomości i odpowiedzialności za organizację stanowisk pracy uwzględniających przepisy i zasady bezpieczeństwa, higieny pracy i ergonomii.

W prezentowanym badaniu aż 66 respondentów w odpowiedzi na pytanie dotyczące przydatności szkoleń bhp w identyfikacji zagrożeń (pyt. 7), udzieliło odpowiedzi pozytywnej, co oznaczało by że przez ostatnie sześć lat wiele się zmieniło w realizacji tych szkoleń dla tego środowiska.

Sprowadzanie jednak zapewnienia bezpieczeństwa dla życia i zdrowia wszystkim przebywającym w danej szkole czy placówce do zakupu i montażu środków technicznych nie powinno być JEDYNYM rozwiązaniem.

W efekcie otrzymujemy układ zamknięty z bardzo dynamicznie rozwijającymi się jednostkami (uczniowie i podopieczni), którzy skupieni są w grupach rówieśniczych pod kierunkiem średniej klasy zarządzającej (nauczyciele), która to ma ograniczone perspektywy rozwoju (ustalone reguły awansów), jednocześnie mają tworzyć system autorytarny i formalny (oddziały – klasy), monitorowany przez system kamer, otoczony ogrodzeniem (każda szkoła i placówka ma ten obowiązek) i nadzorowany przez pracowników ochrony (własnych lub wynajętych). Jeszcze do roku 2012 uczniowie mieli obowiązek nosić mundurki, które tym bardziej formalizowały ten układ.

W strukturze takiej (o charakterze zamkniętym, wyizolowanym) dochodzi do swoistych gier zachowań jednostek czy zespołów: od inicjacji (formalne pasowanie na ucznia), poprzez techniki manipulacyjne (ośmieszanie, przekazywanie fałszywych lub zniekształconych informacji – plotki, upowszechnianie stereotypów, powstawanie grup nieformalnych (np.: subkultury), wreszcie przemoc, agresja i to nie tylko między jednostkami ale także w stosunku kierowana również do dorosłych. Co raz więcej mamy informacji o skutecznych atakach na nauczycieli z wykorzystaniem narzędzi (wyposażenie klas, narzędzi ostrych) aż do zamieszczania ośmieszających filmów na popularnych portalach społecznościowych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej zapowiedziało kontynuację programu w roku szkolnym 2013/2014.

Rząd dokonał zmian w ścisłym kierownictwie resortu. Czy to przyniesie oczekiwany efekt w poprawie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych? Nie mniej już teraz mamy świadomość szybko zachodzących zmian w polskiej oświacie, wymuszanych nie przez długofalowe programy czy misje ale głównie przez dynamicznie rozwijający się czynnik społeczny w nowych warunkach technologicznych.

Zakończenie

W tekście przedstawiono jedynie fragment prowadzonych badań dotyczących kwestii bezpieczeństwa pracy w szkołach i placówkach oświatowych na przykładzie szkół/placówek oświatowych województwa pomorskiego. Badanie to potwierdza ogólny wymiar uzyskanych danych w prowadzonych cyklicznie przez resort – Ministerstwo Edukacji Narodowej, zdarzeń

wypadkowych z udziałem dzieci i młodzieży. Badania wpisują się także w dwa wytypowane obszary działań i zachowań uczniów, w tym środowisku.

Innowacyjnością jest fakt podejścia Autorki do stosowanych rozwiązań przez kadre zarządzającą i organy prowadzące, w tym samorządowe.

Narzędzia i metody do ograniczania zjawisk patologicznych, agresji i zagrożeń jakie występują w środowisku oświatowym nie należy szukać tylko i wyłącznie w rozwiązaniach technicznych czy organizacyjnych. Często są one jednak wzmocnieniem istniejącego stanu braku bezpieczeństwa i umacniają izolację tego środowiska od otoczenia.

Użyta Ankieta, jako narzędzie badawcze miało potwierdzić tezę główną prowadzonych prac i rozważań teoretycznych nad nieadekwatnością proponowanego temu środowisku form szkoleń bhp. Jest także próbą dowiedzenia biurokratyzacji prac jaki ma obowiązek wykonywać nauczyciel i dyrektor szkoły/placówki oświatowej.

Przy braku kompleksowego zarządzania szkoła/placówką oświatową, wszystkie te czynniki sprzyjają występowaniu tak znacznej liczby wypadków z udziałem dzieci i młodzieży uczącej się w porównaniu z innymi działami gospodarki narodowej kraju.

Spostrzeżenia Autorki potwierdza także Rada Ochrony Pracy^{iv}, która na swoim posiedzeniu w roku 2012 zajęła się warunkami pracy w szkołach i uczelniach.

Czynności kontrole w szkołach i placówkach oświatowych wykazały, że stan przestrzegania przepisów i zasad bhp budzi zastrzeżenia. Dotyczyło to zwłaszcza niewypełniania przez pracodawców obowiązków związanych z przygotowaniem pracowników do pracy, w tym niepoddawania pracowników wymaganym szkoleniom wstępnym i okresowym w zakresie bhp, profilaktycznym badaniom lekarskim, a także nieinformowania o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą. Zastrzeżenia inspektorów pracy budził również stan techniczny maszyn i urządzeń eksploatowanych w warsztatach szkolnych, a zwłaszcza niedostosowanie do minimalnych wymagań bhp maszyn mających nierzadko po kilkadziesiąt lat.

Tylko całościowe objęcie tematu bezpieczeństwa stać się może gwarantem uzyskania w pełnym wymiarze bezpieczeństwa pracy zarówno dla pracowników ale także przede wszystkim dla przebywającej w szkołach i placówkach oświatowych dzieci i młodzieży.

I to jest właśnie wyzwanie dla polskiej szkoły XXI wieku.

Literatura

1. Brillman J., (2002): *Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania*, PWE, Warszawa.

2. Feinberg W., Soltis J.F., (2000): *Szkola i społeczeństwo*, WSiP, Warszawa.
3. Kochańska M., (2012): *Bezpieczeństwo i higiena pracy w placówkach oświatowych*, SEKA S.A., Warszawa.
4. Kochańska M.,(2003), Improvement of labour conditions and the permanent education in the work safety, labour protection and ergonomics field, w: *Pacholski L.M, Marcinkowski J.S, Horst W., ed., Work quality conditions in researches and education in ergonomics, work safety and labour protection*, Poznań, ss. 232 – 236.
5. Laska A., (2001): *Społeczno-ekonomiczne aspekty ochrony zdrowia i bezpieczeństwa człowieka w środowisku pracy*. Wyd. Zeszyty Naukowe Politechniki Rzeszowskiej nr 182, Zarządzanie i Marketing, z.3, Rzeszów.
6. Martyniak Z., (2002): *Nowe metody i koncepcje zarządzania*, Wydawnictwo AE Kraków.
7. Mikołajczyk Z., (2003): *Zarządzanie procesami zmian organizacyjnych*. GWSH, Katowice.
8. Mikula B., (2001): *Teoretyczne kierunki w kształtowaniu przedsiębiorstwa przyszłości* (w:) *Przedsiębiorstwo na przełomie wieków*, w: pracy zbiorowej pod. red. B. Godziszewskiego, M. Haffera i M. Stakiewicza UMK, Toruń.
9. Pielachowski J., (2000): *Organizacja i zarządzanie oświata i szkołą: poradnik dla dyrektorów oraz pracowników organów prowadzących i nadzorujących szkoły*. - Wyd. eMPi², Poznań.
10. Witek S., (2000): *Zarządzanie reformowaną szkołą*, WN PWN, Warszawa-Kraków.
11. Zahorska M.,(2002): *Szkola: między państwem, społeczeństwem a rynkiem*, Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa.
12. Zaniewski Z.F., (2003): *Zarządzanie zasobami ludzkimi w oświacie w perspektywie społeczeństwa wiedzy, (spojrzenie interdyscyplinarne)*, Fundacja Studiów i Badań Edukacyjnych, Warszawa.
13. Zimmewicz K. (2009): *Współczesne koncepcje i metody zarządzania*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.

Streszczenie

Artykuł jest częściowym komunikatem z prowadzonych przez Autorkę w roku szkolnym 2013/2014 badań ankietowych wśród przedstawicieli pomorskich szkół i placówek oświatowych, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

W tekście przedstawiono najważniejsze pytania tego badania, dotyczące poczucia bezpieczeństwa wśród pracowników szkół i placówek oświatowych, przyjętych rozwiązań chronionych placówkę przed zagrożeniami oraz skalę zjawiska.

Zjawiska rozumianego jako zdarzenia wypadkowe zarówno uczniów/podopiecznych i pracowników szkoły/placówki na tle wypadków w gospodarce narodowej wśród osób zatrudnionych/pracujących.

THE SAFETY SCHOOL - RESEARCH PAPER

Summary

This article is a part of the research paper of surveys carried by the author in the school year 2013/2014 among representatives of the Pomeranian schools and educational institutions, regarding health and safety at work.

The text presents the most important questions of this research, concerns the sense of security among employees of schools and educational institutions, undertaking solutions protecting institutions against the threats and the scale of the phenomenon.

The phenomenon defined as an accident event of both students / pupils and a school staff on the background of accidents in the national economy among the employees.

Informacje o autorce:

mgr Małgorzata Kochańska

Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku

Katedra Bezpieczeństwa Wewnętrznego

---

¹ Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. Dz.U., nr 95 poz. 425, z późn. zm.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 r., nr 6 poz. 69, ze zm.: Dz.U. 2009 r., nr 139 poz. 1130, Dz.U. 2010 r., nr 215 poz. 1408, Dz.U. 2011 r., nr 161 poz. 968)

³ Por.: www.bezpiecznypuchatek.pl

^{iv} 22.05.2012, szerzej www.ropsejm.gov.pl. Rada Ochrony Pracy jest organem nadzoru nad warunkami pracy i działalnością Państwowej Inspekcji Pracy. Radę Ochrony Pracy powołuje i odwołuje Marszałek Sejmu, a kadencja Rady trwa 4 lata